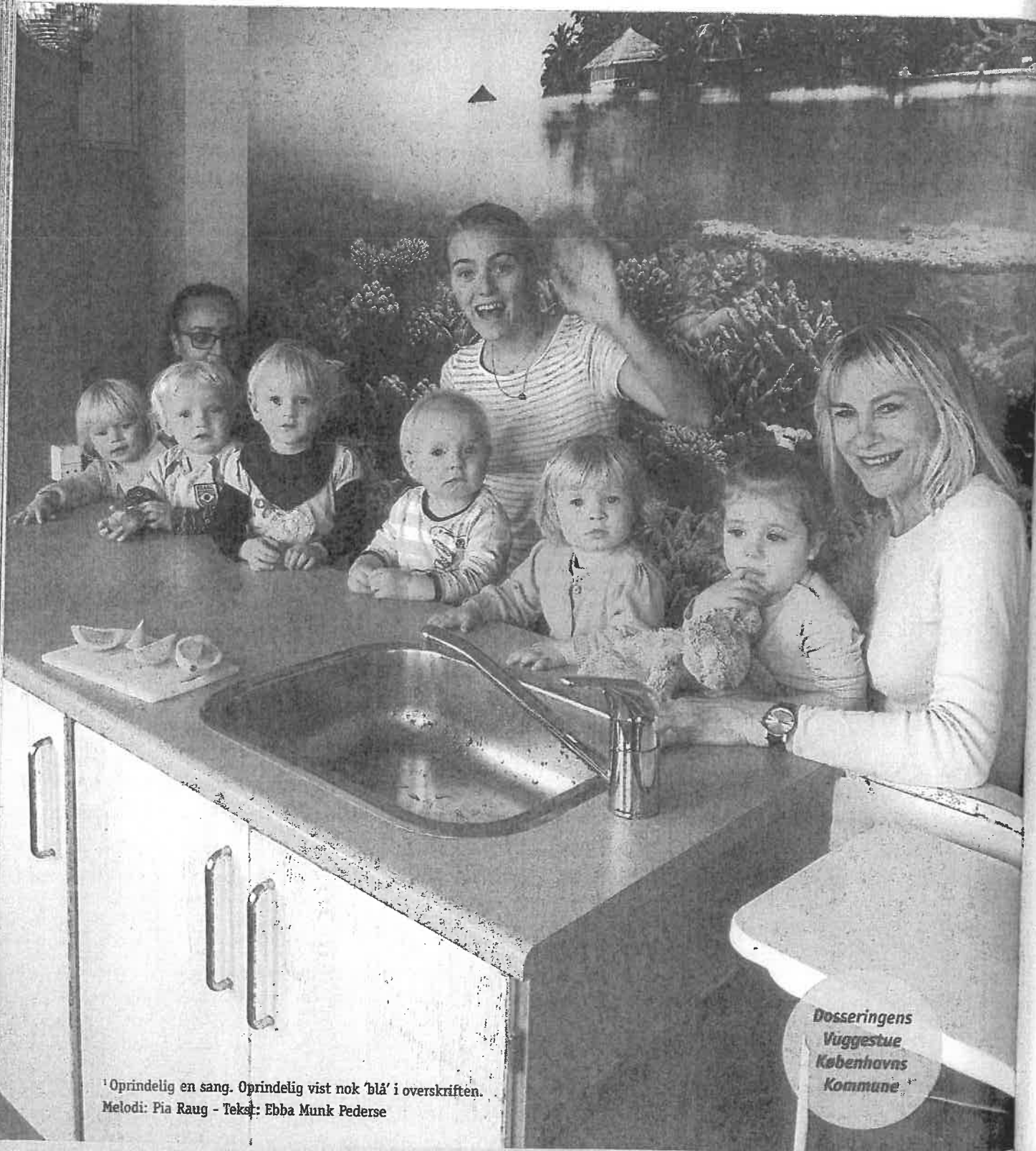

"JEG VIL FARVE DAGEN... GUL"¹

¹Oprindelig en sang. Oprindelig vist nok 'blå' i overskriften.
Melodi: Pia Raug - Tekst: Ebba Munk Pederse

Dosseringens
Vuggestue
Københavns
Kommune

Hver dag har sin farve – rum skal indrettes til mange funktioner – og så har de været med i 'For gamle dage siden' med Københavns Bymuseum

Af Birthe Kjær Pedersen, pædagog og afdelingsleder, som har arbejdet 26 år i denne vuggestue!

En pige på 1,3 år sidder i toget sammen med sin mor, på vej hjem fra vuggestuen, da hun pludselig peger begejstret på den gule stang, man kan holde fast i under kørslen. Mor undrer sig, hvorefter barnet peger på sin trøje. Den er også gul, for i dag var dagen i vuggestuen gul.

Vi arbejder nemlig med *farvetema*, og 4 dage i ugen har fået sin egen farve: gul, grøn, rød og blå. Børn og voksne har så dagens farve på, der spises og snakkes om frugt, som har dagens farve, der males med dagens farve og dugen på bordet har dagens farve.

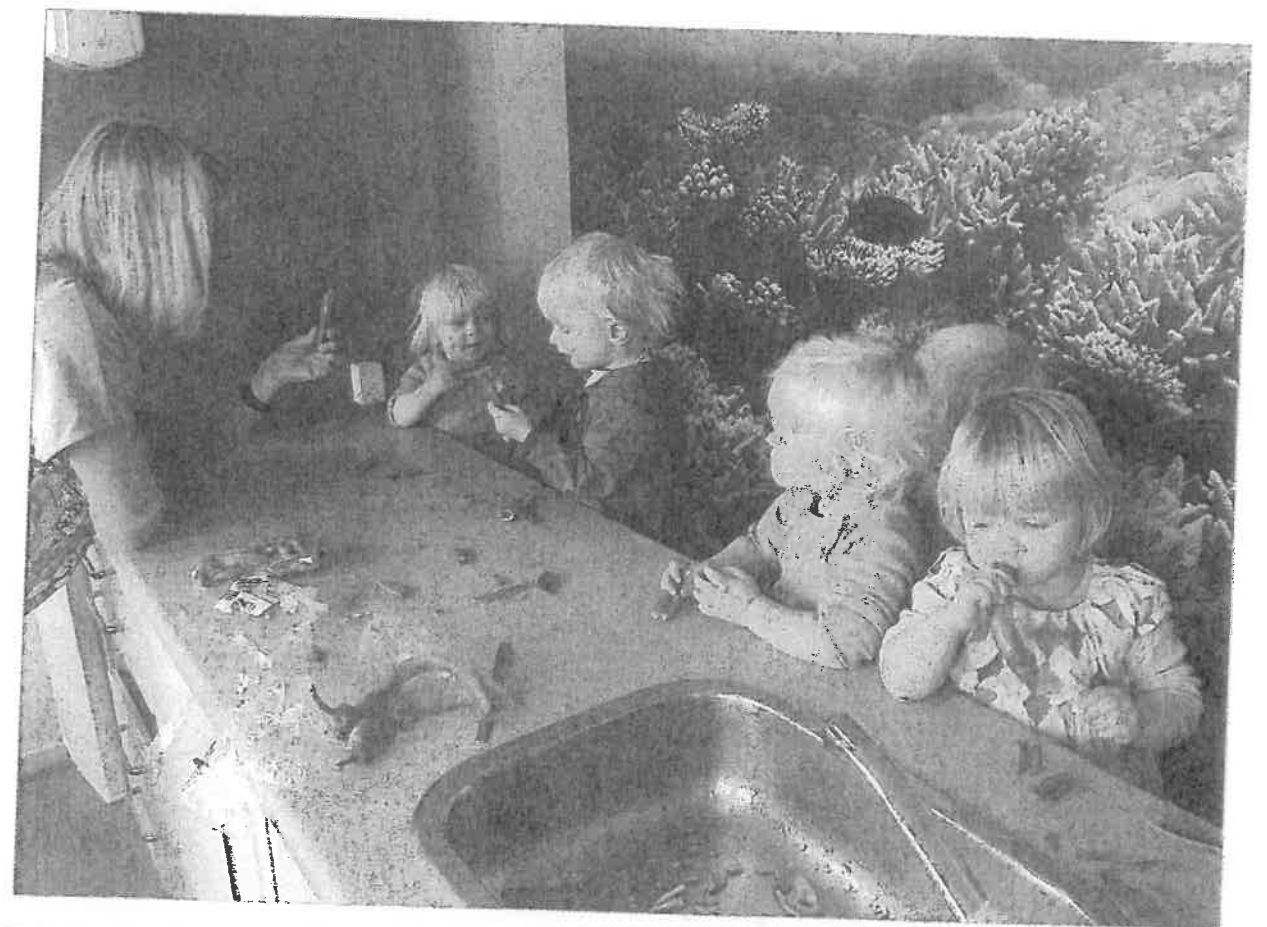
Næste dag er det grøn dag, og pigen kører igen, sammen med mor, hjem i toget, hvor hun peger på

nogle grønne skilte og derefter på sin trøje, som er grøn. Barnets mor er glad og overrasket og deler historien med de voksne i vuggestuen.

Vi satser meget på æstetik på mange måder og vi synes, ovenstående er en dejlig hverdagshistorie, som fortæller os noget om børnenes udbytte og viser, hvordan vores æstetiske overvejelser om indretning og pædagogik kan være med til at skabe et stimulerende læringsmiljø.

Rum skal indeholde mange muligheder

Vores erfaring er, at det fysiske rum spiller en væsentlig rolle for, hvordan barnets selvstændighed og initiativ fremmes eller hæmmes. Børns mulig-

hed for udfoldelse på egne betingelser afhænger ikke kun af rummets størrelse, placering og regler for brug, men i høj grad også af indretning.

Når vi indretter vores rum, tager vi derfor højde for, at de skal *udfylde mange funktioner*. De skal dække barnets legerelaterede behov, og de skal kunne udnyttes og bruges af børnene på forskellig måde, gennem deres kreativitet og fantasi. De skal være aktivitetsværelser, men de skal også være barnets spisested og sovested.

Morgensamling – stuevis, som en god start på dagen. Vi taler om, hvem der er kommet, og hvad der optager børnene lige nu, og for at bevare den gamle sangtradition synger vi både gamle og nye sange. I små kufferter har vi forskellige ting og figurer, som symboliserer sangene, og enten går kufferten rundt på skift, og børnene vælger sange, eller også laver vi bordteater med figurerne, mens vi synger med fagter.

Rum-i-reol kunne man kalde det. Til at kigge i bøger, lege, også med duplo på lodrette vægge!

Plads til motorik, fantasi – og ro. Når børnene derefter går i gang med at lege, er det vigtigt, at der er gulvplads til at brede sig på, med eksempelvis en bilbane eller en kasse, der skal hældes ud. Det skal være et sted med *motoriske udfordringer*, men også et *roligt sted*, med mulighed for fordybelse samt opbevaring- og oprydningmuligheder, som børnene kan overskue.

*Fantasi*en skal udfordres og der skal være *man-gartede sanseoplevelser*. Vi undgår så vidt muligt pladskrævende og stationært indbo, som kan bremse børnenes mulighed og behov for at præge og bearbejde sine omgivelser. Et telt kan stilles op og indgå i legen, og børnene kan sove til middag i teltet, uden at vi skal flytte møbler og lave en masse om.

Børn forsøger ofte i deres lege- og interaktionsprocesser at skabe og fastholde bestemte tilknytninger i det fysiske rum, og vender hele tiden tilbage til det samme sted, den samme krog eller afgrænsede område, hvor de selv kan vælge aktiviteter, og hvor de kan lege og arbejde i fred og fordybelse.

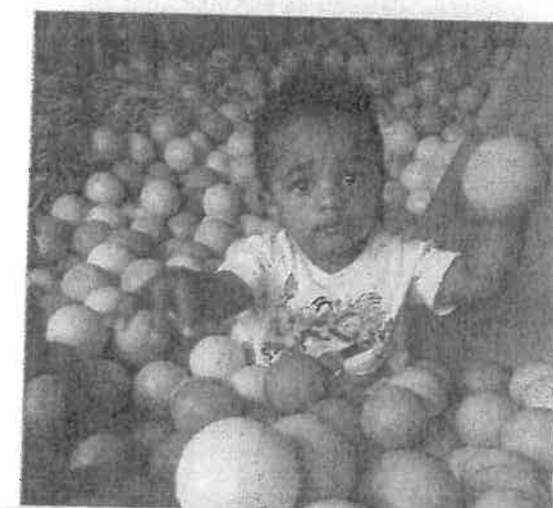
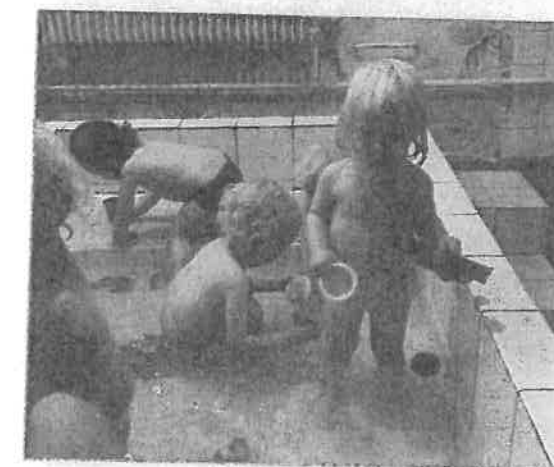
Der skal være **tilgængeligt legemateriale** - Vi opbevarede tidligere kurve med legetøj i bunden af en stationær reol og oplevede dagligt, at børnene skubbede kurvene ud og indtog pladsen til leg. Vi har nu beklædt rummet med hynder og duplo-plader, og selvom rummet er voksenskabt, er det dejligt at se, at børnene stadig inddrager det i deres leg, på deres præmisser. Der læses bøger og puttes dukker, og børnenes sanser og trivsel skærpes, da det er sjovt og anderledes at lege med duplo på lodrette vægge.

Farver er stemningsskabende. Vi forsøger at undgå farvekaos ved i store træk at have hvide vægge som base, og vi lader eksempelvis en enkelt kulørt væg, en bane tapet, lamper, gulvtæpper og billeder skabe dynamik og skifte udtrykket i rummet. I vores "køkkenkrog" er farver på væg, reoler og forhæng holdt i samme farvekombination, så det samler og afgrænser den funktion, der lægges op til.

Grupperummene er udsmykket med børnenes tegninger og malerier, ofte suppleret med fotos af børnene i aktivitet, så der er dokumenta-

Vores fællesprojekt med Københavns Bymuseum fik blandt sit udtryk i vores eget 'Museum'

tion af selve processen. Vi anerkender børnenes lyst til at samle ting og hænger grene, grankogler og andre fund op i loftet, når vi kommer hjem fra en tur, hvor nogen har fundet noget, vi kan kigge på og snakke om. Vi præsenterer kunstværkerne med billedrammer og sørger for, at det tager sig godt ud, så vi skaber en dynamik og en stemning i rummet, en sansemæssig oplevelse, hvor vi sammen kan være iagttagende og indlevende.

'For gamle dage siden' ... er et tema, vi have med Københavns Bymuseum, hvor vi legede arkæologer sammen med børnene, med fokus på at finde spor, men også for at blive bevidste om, at vi selv sætter spor. Med udstyr udlånt af museet har vi gravet efter ting, puttet i fundposer, dateret, rengjort og studeret. Disse fund opbevares og udstiller vi i en dertil indrettet reol, som nu er blevet vores "museum". Med en pleksiglas plade foran kan både børn og voksne studere de fine ting, uden at disse tager skade. Som på et museum, der beskriver deres genstande, tegner og maler børnene et billede af deres fund, som dokumentation.

Læringsrum: Læserum – rytmikum – sanserum – fodbad - badeland

Vi har forskellige læringsrum i institutionen, som er voksenskabt med mulighed for, på forskellig vis at styrke børnenes sanser og initiativer.

Læserum – et rum til fordybelse, som alternativ til at læse bøger på stuen, hvor koncentrationen er svær at fastholde, når der sker så mange andre spændende ting i samme lokale. Læserummet har en repos med hynder, hvor børnene kan ligge eller sidde, når de læser. Bøgerne står på hylder med forsiderne fremad, frit tilgængelige, og børnene kan kigge i bøger på eget initiativ og opleve fællesskabet.

Rytmikum - har vi indrettet med en bjælke i loftet, hvor vi kan hænge forskellige redskaber, som netgyng, hængekøje, klatrestige og bolde op, som vi bruger i aktiviteten. Desuden en masse skumpuder og madrasser, så vi kan lave en tumblebane. Andre gange skal rummet bare være tomt, uden forstyrrende elementer, når vi for eksempel leger sanglege og regellege. Når der har været fuldt drøn på i hverdagen, er det vigtigt også at hjælpe børnene til at være afspændte. Fra højt gearede til balanceret. Derfor laver vi yoga med børnene. Syngeskåle, klokker og bløde børster til massage er faste rekvisitter her og er medvirkende til at skabe ro og fordybelse.

Fodbad - i rolige omgivelser - nyder børnene også. Hvert barn får sin lille balje med små børster, kastanjer eller pastaskruer i. Vi tænder lys (med batteri), og både her og ved sovetid bliver børnene mødt med beroligende musik; nogle gange sendt på en "drømmerejse" hvor de lytter til en historie, den voksne fortæller.

Sanserummet udgør et miljø, som tilgodeser børnenes individuelle behov for leg med former, overflader, farver, lys, lyd og lyd-niveauer. Rummet er malet i en ret dominerende grøn farve, som sender signaler om en jungle. Der er også dyr og dyrelude, "kuglebad", klatrevæg, forhæng og puder i forskellige materialer og farver, og desuden er der specielle "sansekasser" med forskellig overflade og farve, som børnene kan gå på med bare fødder og registrere forskel på blød-hård, glat-ru, kold-lun.

Aktiviteter der tilgodeser sanseapparatet uden forstyrrelse af anden leg og aktivitet.

Vandleg i et stort muret badebassin og dertil nogle små badebaljer, samt forskelligt materiale og legetøj til leg med vand. Rundt om bassinet er monteret kunstgræs, hvor de små kan sidde og nøjes med at kigge nysgerrigt på, indtil de får mod på selv at komme op i bassinet. Væggene er malet med havtema med mange blå nuancer. Her har vi også "bodypaint", når vi beskæftiger os med krop og bevægelse. Så opfordrer vi børnene til at male på sig selv og hinanden, kropsdele nævnes og fællesskabet mærkes.

Æstetiske oplevelser i læringsrum kan skabe meget udvikling

Farver, lys og lyd skaber stemninger, og ved små ændringer og justeringer kan man understrege en stemning og skabe læringsrum med mulighed for fordybelse. Et læringsrum hvor børnene får mulighed for at udvikle og styrke deres personlige og sociale kompetencer. Med styrket selvværd og selvtillid øges muligheden for at deltage i fællesskaber, og da de æstetiske læreprocesser tilgodeser det enkelte barns forskellige måder at lade sig inspirere og tilegne sig viden på, kan de æstetiske læringsprocesser også skabe grobund for at få inkluderet børn, som ellers kun deltager perifert.

*Dosseringens Vuggestue
Ewaldsgade 1
2200 København N
Tlf. (+45) 3535 4031
Mail: doss.vug@mail.dk*

Fortalt til
0-14 af Marianne
Arnsten Dupont,
Daginstitutionsleder,
Sanseslottet, Børnehuse
i Vonsild.
Fotos for 0-14: Lars
Aarø, fotograf

Et dejligt billede af koncentration og fordybelse!

Vi bruger meget at mixe kartoffelmel og frugtfarve + vand og får dermed mange sanser i spil. Det bliver alt efter blandingsforholdet til noget man kan arbejde med på forskellige måder. Nogle gange er der også glimmer i, som kan give en helt speciel effekt.

På billedet er det en gammel urtepotte, hvor blandingen løber gennem hullerne i bunden. Drengen kommer det på armen, hvor det delvist stivner og danner mønstre men han kan også for eksempel komme det på karton og lave direkte billeder af det. Eller vi dækker gulvet med plastik og laver mønstre der.

Vi prioriterer, at børnene kan eksperimentere med materialet og der er mange sanser i brug på én gang. I andre sammenhænge er det 'bundne' opgaver, så vi sikrer os, at de lærer materialer og redskaber at kende.

**KARTOFFELMEL
BLIVER TIL KUNST
OG EKSPERIMENTER**